

ВСТУП

Бог, який у своєму провидінні створює людину на свій образ і подобу та оселяє у раю, покликає її бути співтворцем світу (Бут. 2,19). Людина, перебуваючи у вільному спілкуванні з Богом, поступово зростала у величі свого покликання. Однак, будучи наділена свобідною волею, вона свідомо вибрала протилежний, до пропонованого Богом спосіб життя, наслідком чого зв'язок людини з Богом був розірваний. Поштовхом до вибору людиною гріха, згідно біблійного передання, став змій (Бут. 3,1-6), який як противник Бога спокусив її до цього вибору. Від моменту руйнівного входження гріха у буття людини вона є схильною вибирати життя поза Богом через витворення «власних» принципів та ідеалів, які їй пропонує диявол. Позначене таким вибором життя людини стає певною нормою її буття, яке, будучи протилежне Божому провидінню, своїм «наставником» вибирає сатану. Такий вибір несе в собі деструктивний характер, який заторкує цілу особу.

Від часу існування людства можемо прослідкувати різного роду впливи сатани на окремих осіб. Явище сатанізму, як культу поклоніння дияволу, є прогресуючою проблемою сьогодення. Сатанізм як абсолютно виняткове явище зла за своєю суттю набирає характерного йому релігійного забарвлення, яке визначається відкритою ненавистю до Бога, Церкви, оточуючого середовища, просякнуте суїцидними настроями. Входячи у суспільство, сатанізм своїм впливом з середини руйнує вже дотепер закладені у ньому християнські цінності. Тому вважаємо, що дослідження даної тематики є особливо актуальним, сьогодні окремі прояви сатанізму зустрічаємо у нашому суспільстві.

Предметом нашого наукового дослідження є історичний і релігієзнавчий аналіз явища сатанізму та наслідки його впливу на людину.

Наше дослідження складається з трьох розділів. У першому розділі «Зовнішні ознаки сатанізму» ми спробуємо сягнути до історичних витоків даного явища, прослідкувати його класифікацію та представити основні засади сатанізму.

У другому розділі «Психологічна деформація» висвітлимо основні методи впливу сатанізму як явища, під яким також розуміємо уособлення зла. Зокрема, аналізуючи з пастирської точки зору механізм дії спокуси як основного засобу впливу сатани на людину, покажемо, як через моду та музичне мистецтво особа стає прихильником сил зла та можливі для неї наслідки такого поневолення.

У третьому розділі «Образ сатани та поневолення особи» ми синтезуємо основні релігієзнавчі та богословські погляди щодо явища сатанізму та, зокрема, заторкнемо проблематику існування сатани як особи. Разом з тим, представимо поняття екзорцизму як можливого засобу звільнення людини від одержимості злим духом.

Під час написання даної роботи будемо відсилатися до наукових напрацювань наступних дослідників цієї ділянки релігієзнавства, а зокрема: Іван Козовик «Екзорцизм: міф чи реальність», Дмитро Степовик «Релігії, культури і секти світу», та монографію Європейського університету.

У дипломній роботі застосуємо такі методи дослідження: порівняння, аналіз та синтез.

Безперечно, як і обсяг даного дослідження, так і брак літератури не дозволяють здійснити вичерпний та всеохопний опис даної тематики. Наша праця є тільки спробою порушити дану тематику з метою подальшого її вивчення.

ВИСНОВКИ

Завершуючи наше дослідження, ми можемо зробити наступні висновки. Завданням дослідження було простежити витоки появи сатанізму, історію формування цих течій і сект, дослідити деструктивний вплив сатанізму на людину.

Для здійснення цієї мети ми побудували своє дослідження з трьох основних розділів. Перший розділ - «Зовнішні ознаки сатанізму» присвячено історичному аналізу цього явища, його структурі що дозволило нам окреслити, головний доктринальний аспект. В першому пункті нашої праці ми намагаємося розкрити суть поняття розвитку зла як такого, що має місце серед народів різних вір і культур. Саме зло як явище стало причиною появи протягом віків таких явищ, як жертвоприношення, окультизм, чаклунські традиції тощо. Якщо в сиву давнину поява страху людини перед силами зла мотивувалася сучасними релігієзнавцями виключно відсутністю знань про природу, то вже в часи середньовіччя, а особливо в другій половині XVII ст. окультні заходи та магичні ритуали отримують ідеологічне підґрунтя і відкрито вступають у боротьбу з

християнством. Здавалось би в час інтенсивного розвитку науково-технічного прогресу розвитку усіх галузь освіти і науки окултизм як пережиток минулого повинен би зникнути, але й досі серед людей старшого покоління можна почути про «чорні суботи», білих та чорних магів. Саме тому обрана нами тема дипломного дослідження є вкрай актуальною і в наш час.

Другий пункт дипломної роботи є спробою окреслити і проаналізувати діяльність найбільш поширених сатанинських сект. Чіткої класифікації сект та основних аспектів їх деструктивної діяльності у суспільстві досі немає, тому ми і не намагалися цього зробити. Нашою метою було коротко охарактеризувати ці основні групи, їхнє територіальне розміщення та описати їхню діяльність. Важливим в роботі є й те, що основну увагу у аналізі доктринальних поглядів, цих так званих, «сатанинських спільнот» ми зконцентрували на території України.

У третьому пункті ми заглиблюємося у поняття «назва секти», звідки пробуємо вивести логічні висновки наявних їх ритуалів «празників», та сатанинських дійств. Адже саме через ритуальні заходи: жовтня — свято мертвих, перший день чаклунського року — Halloween; лютого — Стретіння — Candlemas; квітня — Вальпургієва ніч — Beltane; ніч на Івана Купала, ці псевдо релігійні общини намагаються сьогодні чинити найбільший вплив на молодь.

Другий розділ під назвою «Психологічна деформація» коротко з'ясовує значення спокуси і поняття гріха. Заручившись творчою спадщиною Івана Павла Другого намагаємося глибше проаналізувати три головних причини спокуси, щоб застерегти людину від падіння у гріх.

Наступним другим пунктом цього розділу є характеристика ознак душевного поневолення, здебільшого молоді, яке таїть в собі сучасна зарубіжна мода, музика, рок-фестивалі тощо. Це теж є актуальним для такого виду дослідження, адже, погодьмося, майже кожен з нас нечасто задумується над перевагами рідного мелосу від закордонних музикальних шлягерів, які здебільшого несуть загрозу окултизму.

Третім пунктом розділу є застереженням від «певних дарів», які людина може отримувати від сатани за зв'язок з ним. На багатому ілюстративному матеріалі роботи ми переконуємося, що за будь-який «талент», здатність «віщувати», дармові матеріальні блага, сите життя кожному охочому доведеться розплачуватися найдорожчим —

християнськими цінностями, а значить – втратою Божої опіки.

Третій розділ присвячено темі екзорцизму, як способу звільнення людини від впливу сатани. Розглядається також причини одержимості і симптоми прояву такого полону.

Таким чином, у роботі ми намагалися коротко охарактеризувати деструктивний вплив сатанізму на свідомість людини, інші чинники, що постають як перешкода на шляху особи до Господа.

На завершення нашого дослідження, зазначаємо, що представлена праця не може претендувати на вичерпність поданих відомостей в силу наступних причин: розпорошеність наукової бази; часто суперечливі погляди дослідників на сектантський рух в Україні та поза її межами. А тому подаємо лише головні напрямні окресленої проблеми, як спробу продовжити роботу над цією науковою працею в майбутньому.

Зміст

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ЗОВНІШНІ ОЗНАКИ САТАНІЗМУ

1.1 Стародавній культ зла як історична основа сатанізму

1.2 Класифікація сатанинських підгруп і засоби їх вираження

1.3 Доктринальний аспект сатанізму

РОЗДІЛ 2. ПСИХОЛОГІЧНА ДЕФОРМАЦІЯ

2.1. Спокуса

2.2. Ознаки душевного поневолення (мода, музика)

2.3. «Дари» сатани

РОЗДІЛ 3. «ОБРАЗ» САТАНИ І ПОНЕВОЛЕННЯ ОСОБИ

3.1. Особа чи абстракція

3.2. Існування сатани , буття чи небуття

3.3. Екзорцизм

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ